

Salgótarján és Vidéke.

Szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

A Polgári Kör hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

Egész évre	10.—
Fél évre	5.—
Negyed évre	2-50
Egyes szám ára 20 fill.	

Felelős szerkesztő:

Dr. Czigler Jakab

Minden a lap szellemi részét illető közlemények a „Salgótarján és Vidéke” szerkesztőségében, az előfizetések és hirdetések Mohar Endre polgári iskola tanárhoz intézendők.

Egy-két szó a város fejlődéséhez. (Folytatás.)

Megjegyzem azonban, hogy az eddig említett dolgok közül ez az egy az, mely semmiféle áldozatot nem kíván, mely újabb megterheléssel nem járna, mely tisztán és kizárólag csak jóakaratu támogatást, tántoríthatlan vállalkozást igényelne. Hogy ezen kívánatos kórház úgy eddig előbbre nem vitetett, nem az előjáróság mulasztása, hanem annak a folytonosan meg-megnyilatkozó szűkkeblűség volt az okozója, mert kórház alapunk már régen vásárolt, akkor, amikor a telket vásárolta, miért nem kezdett az építkezésbe még akkor is, ha nem rendelkezett akkor azon tőkével, mely a felépítéshez szükséges lett volna, kölcsönrel lehetett volna segíteni és ma már a kölcsönt is visszafizette volna azzal az összeggel, amit már régóta kórház bérlete fejében kifizetett. Hiszen akkor az építkezés is olcsóbb volt és ma nem állana az előjáróság ily vád alatt, nem lenne kórházügyünk ily elmaradott, de hiányzott a vállalkozási szellem. Most azonban a multat feledni és a jelennek kell élni, a jelennek kell megtenni azt, ami eddig meg nem tétetett. És könnyű dolog is, mert van a községnek kórház alapja, melynek vagyona:

Készpénzben 1282-43 fill.

Takarékbetétekben 12520-02 „
Cselekvő követelése:

a) Járdá alaptól 1907. év végével
19410-79 fill.

b) Házi pénztártól 1907. év végével
3296-70 fill.

Összes vagyona 36509 kor. 94 fillér, mely kiadása nincs, mert a jelenlegi kórházunk, illetve községi ápodánk évi fenntartását és annak bérletét a költségvetésben közegészségügyi kiadások címén felvett koronából fedezzük, mely összeg nem terheli a kórház alapot. Így a kórház alap teljes egészében a kórház építkezésére és rendszeres berendezésére lenne fordítható.

A kórházzal kapcsolatban felépítendő lenne a szegényház is, melynek felépítési költségéhez mintegy 20,000 koronával hozzájárulhatna a községi törzsvagyon és rendelkezési alap, melynek kor. takaréokban elhelyezett kamatozó tőkéje van. És így azt hiszem, amennyiben e célra a telek rendelkezésünkre áll, a kórház és szegényház együttes felépítésének misem állhatna útjában.

Ami pedig az évi fenntartást illeti, építendő kórházunk évi fenntartása sem kerülne többre, mint a jelenlegi ápodánk sőt a fenntartásra lehetne fordítani a jelenben kifizetett 900 kor. évi házbért is. A szegényháznak évi fenntartását úgy gondol-

nám megoldani, hogy a szegényalaprak ezidőszerinti 62299 kor. 87 fillér gyümölcsözőleg elhelyezett tőkéje is érintetlen maradjon, a tőkének kamatait jövőben is teljes egészében tőkésiteném, mindaddig, míg egy oly tőke nem állana a község rendelkezésére, melynek kamatai a szegény ügygyel járó összes kiadásokat nem fedezné, addig is míg ezt elérhetné, a község a szegény alaprak járó 5 százalékos hozzájárulást és a szegényalaprak egyéb jövedelmeit 8000—9000 koronát teljes egészében a községi szegények segélyezésére a szegényház évi fenntartására és fejlesztésére fordítanám, mely teljesen elegendő lenne, sőt minden évben egy szép összeg jutna az esetlegesen szükségesnek mutakozó fejlesztésre és berendezésre. Ezen dolgok megvalósításával rendezve lenne sok panasza okot szolgáltató kórházügyünk, rendezve lenne feltétlen rendezésre váró szegényügyünk is.

Ezen ügynek a megalkotása azt hiszem sokkal előbbrevaló mindennél, még a vigadó építésénél is, azért tisztelettel felkérem a nagyérdemű olvasó közönséget, Salgótarján minden egyes polgárát, hogy ezen ügygyel behatóan foglalkozni és az előjáróságot ennek létesítésében hathatósan támogatni sziveskedjék.

Egyebekben pedig Salgótarján minden egyes polgára tekintsen a Pécsköpatakra,

TÁRCA

Grog ur közvetít.

Bluette 3 felvonásban.

Grog ur . . . . . költő
Kovács . . . . . hivatalnok
Anikó . . . . . fiatal özvegy

Első Felvonás.

Bái. Ugy éjjél körül. A levegőben már porszemek. A parketten csipke és bonboniér foszlányok. Párok keringenek. Valamelyik nagyon édes keringőt húzza a cigány. Grog ur épp most evez Anikó felé. Megjegyzem, Grog urnak végtelen tesz Anikó, amint hogy Anikónak is végtelen tetszik Grog ur. De csak tetszik. Komolyan nem veszi. Ám Grog ur szentül meg van győződve, hogy Anikó halálosan szerelmes belé. Ez már általános tünet a poétáknál. És Grog ur se kivétel.

Anikó: Ugyan, hagyja ezt az unalmas bevezetést.

Grog ur: Ez részemről mulaszhatatlan igazolás, melyet elhallgatni annyit jelent, mint nem tiltakozni az ellen, hogy nagyságos asszonyom olyan véleményt alkosson felőlem, mely az én általános elismert zseniálitásomat sehogysem fedezné.

Anikó: Jesszus, micsoda körmondati!

Grog ur: Hisz éppen ez az! Mint közőr nem tudok a társalkodó-művészek színvonalára emelkedni, én csak a papíron vagyok otthon. Nekem, hogy úgy fejezzem ki magamat, nem a közvetlen, fizikai szóbeszéd a kenyerem. Én, mint alanyi ember, gondolataimat csak akkor tudom igazi művészettel kifejezni, ha a tollammal nézek farkasszemtel.

Anikó: Lám, már simábban beszél.

Grog ur: Köszönöm a bókot, de ez éppen úgy hangzott, mintha a bénának mondaná: nini hiszen te mankó nélkül is

elbicegysz!

Anikó: Érdekes ember!

Grog ur: Csak ezt ne! Csak ezt a jelzőt ne használja. Mert ettől félek. Ha valakire nem akarjuk azt mondani, hogy szellemes, sem azt, hogy szép, hát rámondjuk, hogy érdekes.

Anikó: Egyszóval maga most mindenáron azon lovagol, hogy el legyek ragadtatva — nemde?

Grog ur: Igen. És mert így személyesen ezt el nem intézhetem, engedje meg nagyságos asszonyom, hogy levélbelileg merészkedjem . . .

Anikó: Szeretem az irodalmat, de közvetlenül érezni a szó hatását nekem többet ér. A szónok ugyanis mindig nagyobb részvétet tud kicsikarni, mint az aki a betűt használja eszközü. Szép a papíron a gondolat. De mennyivel szebb ha rögtön halljuk, azon melegében, ahogyan kipattan. Mert épp' ez az imponáló.

ekintszen sok rendezést kívánó utcáinkra, piacsterünkre, áthelyezendő állatvásárterünkre és foglalkozzék a földmivelésügyi miniszteri 54300/908 számú rendelet értelmében átalakítandó, illetve létesítendő vágóhidunkkal, foglalkozzék a községi tisztviselői lakások létesítésével és akkor befogja azt látni, hogy ezeknek a rendezése és létesítése felettébb sürgősebb, felettébb szükségesebb még ha költsön foly. felével rendeztetnének a dolgok, mint a városi vígadó. És ha mindezek és még sok egyéb itt fel nem sorolt hasznosabb és szükségesebb dolgok meglesznek és a vígadóra még akkor is szükség lenne, a község lakosságának pedig akkor már pótdadót nem kellene fizetnie, hogy ezen felettébb szükségesebb dolgok létesítésére áldomást ihassunk, létesítsük a vígadót.

Ezzel hírlapi megszólalásomat hosszal b időre abban hagyva, vagyok

hazafias üdvözléssel:

Koós Mihály,
közs. jegyző.

Képviselőtestületi gyűlés.

Salgótarján nagyközség képviselőtestületének 1908. év augusztus hó 28-án délután 3 órakor tartott rendes közgyűlésében tárgyalt ügyekről a következőkben számolunk be:

Tárgyaltatott az 1909. évi háztartási és egyéb alapok költségvetései. A község előljárósága által összeállított és letárgyalt háztartási költségvetés bevételi részében a vásárlás bérjövedelemből az előljáróság által beállított 12,000 koronával szemben a közgyűlés a folyó hó 27-én megtartott vásárlás bérbeadása feletti árverés eredményéhez képest 12,777 koronát állított be. A bevételi részben egyebekben változás

nem történt, elfogadtatott 44,406 K 63 fill. bevétellel.

A kiadási részben csak annyiban történt változás, hogy a közgyűlés az előljáróság által a törzsvagyon és rendelkezési alapra beállított 2000 korona hozzájárulást törölte.

Ezzel szemben Koós Mihály h. főjegyző Nógrádvármegye törvényhatósági bizottságának 18366—1905. sz. véghatározata alapján kérte a közgyűlést, hogy az 1906. évben eszközölt községi közbiztonsági helyreállítási költségeire a törzsvagyon alpból kiutalt 3921 kor. 64 fill. visszatérítése címén első részlete fejében a törölt 2000 koronát állítsa be. A közgyűlés ezt beállítani hajlandó nem volt, ezen határozatát Koós Mihály h. főjegyző az előljáróság nevében megfélebbezte. Egyebekben változás nem történt. Elfogadtatott 121,958 kor. 67 fillér kiadással, mely szerint 1909. évre 50 százalék és 10 százalék pótdadónak nézünk elébe.

Az alapok költségvetései változatlanul fogadtattak el.

A községi közmunka 1909. évi költségvetése változatlanul elfogadtatott. Ezen költségvetés szerint 1909. évben a Posta-utca kiépítése és a vasúti hid alatti átjáró további kiépítése vétetett tervbe.

Az 1908. évi pótköltségvetés változatlanul elfogadtatott.

A járási főszolgabírói hivatal 6399/908. számú határozatának előterjesztése alapján egyes törvényhatósági jóváhagyás nélkül teljesített kifizetésekre vonatkozó közgyűlési határozatok jóváhagyás végett felterjesztetni rendeltettek.

A községi kórház, szegényház és járványkórház létesítése elvben elfogadtatott, a tervek és költségvetés beszerzésére és a törvény korlátain belül leendő letárgyalására az előljáróság utasított.

Böhm Béla ügyében a közgyűlés ez

alkalommal sem határozhatott végérvényesen.

A községi vágóhidnak sertés vágóhíddal leendő kibővítése elvben elfogadtatott. A költségvetés és tervrajz Jónásch Antal közs. képviselő felülvizsgálata végett kiadott. Szabályszerű letárgyalására az előljáróság utasított.

Nógrádvármegye kir. tanfelügyelőjének a polgári iskola államosítására vonatkozó 7556—908. számú értesítése örvendetes tudomásul vétetett.

Ezeken és illetőségi ügyeken kívül még Pap János főjegyzőnek betegsége tartására, Bóth Gyulának pedig 3 hétre szabadság engedélyeztetett.

Kohn Lipót tanácsos állásáról való lemondása nem fogadtatott el.

Az ovoda felügyelő-bizottság által bemutatott 1908. és 1909. évi költségvetésekben mutatkozó fedezetlen hiányok államszegélylyel leendő kiegészítésének kieszközölésére az előljáróság utasított.

Végül Koós Mihály h. főjegyző bemutatja az augusztus hó 25-én tartott váratlan pénztári rovincsolási jegyzőkönyvet és az előljárósághoz intézett kérdésekre a választ nyomban megadta.

A gyűlés 5 órakor véget ért.

Polgártársak!

Terjesszétek a

„Salgótarján és Vidéke“-t

Grog ur: De nincs az a jó társalgó, ki legalább egyszer életében ne követelt volna el valami izléstelenséget. Az ember beszéd közben nem rendezheti, nem fésülheti meg oly szépen a gondolatait, mint az íróasztala előtt. És a legkifüggetlenebb közörről is megcsúsz, hogy zavarba jön, különösen mikor az ékeszólására legnagyobb szükség volna. Teszem fel, ha szerelmet vall. Milyen lehűtő, illuziórontó is az, ha egy különben elismert csevegő a legszebb pillanatban hebegni, dadogni kezd, szavak után kapkod és a stilszerűtlenség legképtelenebb változataival végre oda lyukad ki, hogy beszélni se mer.

Anikó: (magában) Grog, te lehetsz kiváló poéta. de azért nagy számár vagy. Hisz éppen az a zavar, ami édes, az a kapkodás, az a tévovázás... (Hangosan:) Hát jó írjon levelet. Kíván aderszt?

Grog ur: Oh földseges! Aradi utca 33 szám, első emelet, tíz.

(E pillanatban közéjük surran Kovács és felkéri Anikót. És mert Grog ur elvből nem táncol, Anikó természetesen

faképnél hagyja őt. Mire a függöny legördül)

Második felvonás.

(Anikó otthona. A pamagon ül. Kovács mellette. A levelet, mit nem rég hozott be a szobalány, Aniko a kezébe veszi)

Anikó: Felfogom bontani.

Kovács: Biztosan valami számla.

Anikó: Téved barátom. Ez biztosan egy szerelmes levél.

Kovács: (elvörösödik:) Szerelmes? Kitél?

Anikó: Kérdezze illedelmesebben, akkor válaszolok.

Kovács: Igazán szerelmes levél? Mondja Anikó, igazán szerelmes levél?

Anikó: Igazán az! Grog írta. Az a majom!

Kovács: (megkönyebbül:) S igaza van. Az egy majom! Egy kéz majom!

Anikó: Pardon, az egy érdekes ember. És poéta!

Kovács: Hát jó. De hagyjuk ezt a témát. Ugyan tépje össze azt a levelet.

Anikó: Grog ur híres ember. Egyik regénye már fordításban is megjelent.

Kovács: Ne beszéljünk róla. Igazán nem értem magát Anikó. Ez már a második eset, hogy beszédem fonálát éppen ott metszi el, hol rámnézve a legéletbevágóbb dologról kívánok szólni. Én ugyanis, édes Anikó, kiváltképp azért tettem ezt a látogatást, hogy kifejezzem, miszerint én, mint a Hitelbank irodavezetője, kinek szituált helyzete...

Anikó: Hallgasson! Előbb én beszélek. Nekem tetszik ez a levél. És én mindenekelőtt is ezt az ügyet akarom elintézni. Ne akadkoskodjék tehát. Legyen türelemmel. Ez udvariasság!

Kovács: De édes Aniko, mikor már úgy bizsereg a vérem!

Anikó: Hát csak bizseregjen. Nem árt neki. De én ezt a levelet előbb elolvasom. Azaz, hogy ne unatkozzék, hát maga fogja elolvasni. Hangosan, értelmesen. Itt van! Szép, kerek betűk. Remélem, nem fog akadozni.

Kovács: Roppant hosszú!

Anikó: Semmi köze hozzá! Eleget tesz-e kéresemnek, vagy nem?

Kovács: Kérem a levelet!

Heti hírek

Öngyilkosság. Nagy Juliska kardalosnő, Mezey Kálmán szintársulatának tagja, szeptember 1-én d. e. 11 órakor öngyilkossági szándékából meglőtte magát. A golyó a szív alatt hatolt be. A gyorsan odasiető dr. Winter Simon orvos a golyót nem tudta megtalálni és rendelkezése az öngyilkos jelleget Budapestre szállították, hol Röntgen sugarakkal megállapítják, kivethető-e a golyó a sértett-e nemesebb testrészeket. Az orvos reméli, hogy a beteg életben marad.

Mi volt az oka öngyilkosságának? Nem tudni. A beteg eszméletnél volt, de csak egyre azt hajtotta: Hagyjanak meghalni, kinlódtam már eleget!

A viruló szép 21 éves leány aug. hó 27-én jött ide s úgy látszik, a vonaton erősen meghűlt, mert rögtön ágybakellett fektetnie. Lakása a Zsidó-utcában levő Goldschmiedné-féle házában volt. Az öngyilkosság gondolatával már előbb foglalkozhatott, mert előtte való nap elrendezte holmiját s pesti háziasszonyának címezte. Az öngyilkosságot először is Hamburger Iréu vette észre, ki valóban sokat fáradt az öngyilkos körül. Tette elkövetése előtt levelet írt pesti háziasszonyának s bucsuzik Sugár nevű színész társától, kinek levele végén azt mondja: Maradjon bohém, maradjon vig!

Ugy látszik, ezt a szerelem tette.

Gyilkosság. Megrendítő eset történt aug. hó 30-án vasárnap este Karancsberényben. Toráb András és Fodor Gáspár karancsberényi lakosok összecivakodtak. A civakodás hevében Sorák úgy találta megszurni Fodort, hogy a szép szál 20 éves legény rögtön szörnyet halt. A tettest hétfőn d. u. önként jelentkezett a helybeli járásbírósnál.

Járvány. A vörheny sajnos községünkben nem hogy szűnő félben volna, de naponként újabb betegedési eseteket jelentenek be. Aug. hó 25. óta 21 újabb eset lett bejelentve és 3 haláleset. Most látni csak, milyen égető szükségünk van úgy rendes mint járványkórházra. A mostani kis-ugynevezett járvány barak céljának nem felel meg.

Nem felel meg azért sem, mert messze kint van a községtől és minden egyes beteget hordágyon visznek a községen végig a kórházba, ami máskor sem épületes látvány és most ilyen járványos időben izgatónak hat.

Az ideiglenes járványkórház legalkalmasabb helye a marhavásártéren volna, hova a betegek a vasuti sinek mellett könnyen szállíthatók és közel van a temetőhöz is. A járványra való tekintettel községünk közegészségügyi bizottsága nem adta meg Mezey Kálmán színház igazgatónak a játszási engedélyt. Mezey ezen határozatot a miniszterhez megfelelően: M. k. esorokat írjuk, nem tudjuk, megkapta-e az engedélyt.

Kérelem. Azon tisztelt gazdákat, kiknek az ideai vétésnél alkalmuk volt az időkülömböséget az impregnált és a nem impregnált takarmány-répamag kelése között megfigyelni, felkérjük, sziveskedjenek ez iránti tapasztalataikat, akárhónnan szerezték is be a nem impregnált répamagot, közvetlenül Mauthner Ödön magkereskedésével Budapest, Rottembiler utca 33. közölni. Miután az ideai pontos megfigyelésekre a Mauthner cégnek úgy a tiszta igazság, mint a közérdek szempontjából szüksége van, nagyon kéri, előzetes köszönetének hálás kifejezése mellett, a tényleges adatokat 8 nap alatt akár levelezőlapon is vele tudatni.

Fővárosiasodunk. Hiába, halad a világ. A sok jó és hasznos dologból csak

hosszánk is eljut valami. Hétfőn délután a gyermekek nagy öröme a pflacteret tüdőoltó fecskendővel öntözték. Ráfért bizony az öntözés és tisztogatás és csak azon csodálkozunk, hogy erre a praktikus öntözési módra már régen nem jött rá a t. Előjáróság.

Kérdés, mikor fogják Salgótarján utcáit is már alaposan öntözni.

József főherceg szanatorium. Ezen intézmény áldásos működéséről ismét alkalmunk van meggyőződni. Az egyesület igazgatója, dr. Löwinger Rezsóné ajánlata folytán ismét felvettek egy községtől betegeket ez intézetbe. Olvastuk Szily János Békésgyulán tartozkodó tüdőbeteg levelét, ki igen elismerőleg nyilatkozik az intézetről s azt írja, hogy a javulás útján van.

Jutalékper. Bille Mihály dunaföldvári és Geller Mihály Bpesti lakosok ez év febr. 6-án megvették a Czeredi uradalmat s Rosenberg Miksának közvetítési s viszonteladások díja fejében 36000 koronát kötött le.

Hónapok múltán ott hagyták az uradalmat s Rosenberg Miksának jutalékát megfizetni nem akarták.

Perre kerülve az ügy, a kikötött illetékes járásbírósnak mult szombaton hirdette ki felperesi Dr. Kovács Jenő alperesi Dr. ifj. Farkas Gyula előtt ítéletét, mely alpereseket a jutalék megfizetésére kötelezte.

Csak Tarjánban. Mert Tarján tulajdonképpen egy gyűjtő fogalom. Egyesíti magában a kisvárosok összes mizériáit, melyekből persze a többi városoknak csak apránként jut, de nekünk egy egész garma-dával a szemenszedett tökéletlenségnek. Itt van például a villany. A villany köztudomás szerint olyan természeti erő, a mely drótokon át vezetve, feleslegessé teszi a petroléumot. De nem Tarjánban. Itt aki

Anikó: Tessék. Kezdje! De hogy megértessem magával a helyzetet, megmondom, hogy miért hát kívánom? Nem tudom élvezni irásban a szó hatását. Untat, nincs meg a kellő ize, zamata. Nekem kell, hogy a frázisok élő ajkáról leljenek meg. Nos én élvezni akarom Grogot, hát azért kell magának felolvasnia ezt a levelet.

Kovács: Micsoda? Magának Grog ömlengései tetszenek? Maga foglalkozni akar vele? Hutását keresi? És engem használni eszközül?

Anikó: Ne filozofáljon. Olvas, vagy nem?

Kovács: Hát jó. Hol is a kezdet? Hát jó. „Én aranyos napsugárom!“ Ez a cím! Napsugárom? És aranyos?

Anikó: Nem kértem észrevételeit. Olvasson folyékonyan!

Kovács: „Engedje meg e megszólítás nagyságos asszonyom, de az a vágy mely e pillanatban végig simogatja az élet körmeitől megtépázott idegelmet . . .

(Tovább olvas. Hangja egyre melegebb lesz. Aniko csak úgy lesi a szót. Tetszik neki. Kovács érzi a levél hatását és egyre közelebb férközik Anikóhoz. És úgy halad-

nak tovább a szerelem jól ismert fokozatain, míg a levél végén már egymás ölében találják magukat. Örök hűséget esküsznek és erre azután legördül a függöny)

Harmadik felvonás.

(Aniko és Grog ur a sétányon találkoznak. Aniko ugyanis Kovácsot várta és csak a véletlen játéka, hogy Groggal került össze.)

Grog ur: Nos, elolvasta a levelet?

Anikó: Nagyon is.

Grog ur: Szabad a véleményét?

Anikó: Hatásos volt. Anynyira, hogy a jövő hónaptól kezdve már nem özvegy Berkovicsnének de Kovács Aladárnének kell címezni-e leveleit.

Grog ur: Ah!

Anikó: Nem is gratulál?

Grog ur: Aniko ugy-e bár, csak tréfát űz velem.

Anikó: Eszembe sincz. Nem gondolja tán, hogy hálátlan leszek azzal szemben, aki engem egy jó partihoz vezetett.

Grog: De hiszen én a magam számára kértem. Rettenetes!

Anikó: Lássá Grog ur, e most ma-

gának egy jó tanulság! Máskor ilyen dolgokat intézzen el személyesen.

(Kortina.)

Inkognitó.

Szőlők alján száz éves diófa . . .

Szőlők alján száz éves diófa

Ringó ága mintha hozzám szólna:

Beh el is járt az idő fölöttünk . . .

„Fikom adtát“ beh megöregedtünk!

Szebb napok is viradtak ránk hajdan:

Itt vidult fel nagyapád alattam;

Itt fogyott meg édes anyád gondja,

Ha messze járt . . . nálad álmodozva.

Jönnek, mennek tarka-barka népek,

De ezeknek nyelvén én uem értek;

Kacagásuk, panaszkodásuk szokatlan,

Más a szívük, más ajkukon a dal.

Maradj itthon! nagyon régen várlak.

Látom; ugyis megkopott a szárnyad.

Rád borulok, ha száll az estharmat.

S boldogító álomba ringatlak.

Gajdóczy János.

villanyt vezetett be a szobájába, kénytelen petroleum lámpáról is gondoskodni, mert nincs az az áldott éjszaka, amikor a villany fel ne mondaná néhány percre, avagy néhány órára a szolgálatot. Az ivlámpákkal meg pláne rettenetesen vagyunk. Egyik pillanatban ég, a másikban nem. Gyönyörű vakitási kísérletek. És ezért fizetjük a rettenetes árt. Felhívjuk hát ezúton a részvénytársaság figyelmét, hogy már csak a saját jól felfogott érdekében is segítsen ezen az állapoton, mivel ily hiányos apparátus mellett senki fának nem jön meg a gusztusa villanyt vezetetni a lakásába. Tudomásunk szerint a társulat nemrég nagy kölcsönt vett fel javítási célra. Pénz az má nincs — de eredmény sincs.

Helypénz. A salgótarjáni helypénzszedés jogát eddig Neuerer Keppich, Brankovics cég bírta 12,000 koronáért. Az aug. hó 27-én megtartott árlejtés alkalmával ezen jogot Horn Sándor losonci lakos 12,777 koronáért kapta meg.

Választás. Kalmár Illés helybeli r. k. főkéntort a csongrádi hitközség főkéntorrá választotta. Kalmár Illés távozása községünkre nagy veszteség, mert nemcsak kellemes, szép hangjával sokszor gyönyörködtetett bennünket, de mint ember is általános közkedveltségnek örvendett.

Személyi hírek. Nagy Miklós, járásbíróságunk vezetője szombaton, aug. hó 29-én kezdte meg négy heti szabadságát. Nemessányi Gyula adótárnok folyó hó 1-én vette át ismét hivatala vezetését.

Elmebeteg. Lőrincsik Pál 13 éves helybeli lakost, mint közveszélyes elmebetegget aug. hó 30-án a balassagyarmati kórházba szállították.

Az a bizonyos hid.

— Te, az a János igazán bátor legény.

— Miért?

— Képzeld milyen vakmerőség! Át mert menni azon a hidon, ami az előljárásság kegyelméből végre renoválva lett!

— Aztán, mi van abban?

— Nagyon könnyen beszélsz. Ugy látszik, még nem jártál arra felé.

— Azonnal megyek és megtekintem. Sőt át is megyek rajta.

— Jó. De előbb csinálj végrendeletet.

Aki sikerrel akar hirdetni, forduljon az „Általános Tudósító” (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII., Erzsébet-körút 42., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Több mint 200 n-ptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelője. Diszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknak díjmentesen.

Rovás.

A boston.

Ugy éjjel körül. Bent a Vadászbán keringő párok. Élénk hangulat. Csárdás.

A pesti ur: (ki pár napra Tarjánba jött és végtelenül kedves fiatalember.) Szabad kérnem nagysád?

Manci: (kit a pesti ur táncra kér, kész örömmel fűzi karját a táncoséba.) Nagyon kedvelem a csárdást.

A pesti ur: Ó-én is szörnyen imádom.

Manci: (fel nem fogja, hogy lehet valamit „szörnyen” imádni.) Tulajdonképpen csakis a csárdás az igazi tánc.

A pesti ur: (bostonra helyezkedik.) Ó a csárdás isteni tour.

Manci: (látja, hogy táncosa bostonra fordul.) Hát ez? Tén csak nem akar bostont járni?

A pesti ur: Hiszen természetes!

Manci: Mi természetes?

A pesti ur: Az, hogy a csárdást bostonozni kell. Ez divat és a divatot respektálni illik.

Manci: Ugy látom magának a divatról nagyon ferde fogalmai vannak. Jegyezze meg az igazi, észszerű divat olyan, akár a parapluie. Akkor nyitják ki, ha az eső esik. És aki maga fölé tartja, még akkor is, ha nap süt — az bolond.

A pesti ur: Ez a magyarzat végtelenül okos. Csak a konkuzóval nem vagyok tisztában. Legyen nagyon lecsúzni a következőt.

Manci: Hát jó, a szájába rágom. A boston — tudja, olyan esemény, amit akkor szokás kinyitni, ha a valcer esője zuhog. De tisztelt uram oly esetben, ha a csárdás napsugara égeti a talpunk — azt a bizonyos parapluie-t hagyjuk csak a garderoibe-ban. Ez csak világos nem? Avagy maga a levest villával szokta enni?

A pesti ur: Nagysád én tisztelem a maga egészséges logikáját, de be kell látnia, hogy a csárdást előbb utóbb kitarja a boston.

Manci: Annak csak maguk az okai. Maguk, akikben nincsen egy fikarcnyi fajszeretet. Belesodródta a nemzetköziség nyavalyályaiba, kidobta lelkiükből mindent ami magyaros és ami minket ősi tradíciókkal összeköt. Maguk közönséges hazaárulók. Mért nem smakkol maguknak a csárdás? Ugy-e, mert az speciális nemzeti tánc és mert azzal valahogy elárulnák, hogy nem állanak nyugateurópai színvonalon. Azért írtoznak maguk mindentől, ami igazán magyar. Bomolnak olyan után, ami idegen és elhanyagolják, ami nemzeti. Mert hiszen szép dolog, hogy a bostont járják, de az Istenre kérem, micsoda kufár lelkek maguk, hogy ezt a limonádé tourt összeházasítják a mitűzes, eleven, toporzékoló csárdásunkkal? Hát van magukban lelkiismeret? Nos, táncol csárdást, nem?

A pesti ur: Bocsanat, öt év óta felhagytam vele és egészen kijöttem a slungból.

Manci: Szégyellje magát. Kérem, kísérjen vissza a helyemre.

A pesti ur: (elhűlve) Hát nem táncol-

hat boston?

Manci: Nem, mert én magyar lány vagyok. Volt szerencsém!

Dími.

Levelek a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

A Salgótarjánon dühöngő vörheny-járvány arra ösztökél, hogy néhány sorral keressem fel igen tisztelt Szerkesztő urat, szent kötelességemnek tartván, hogy most, miután magán társulatnak orvosa vagyok, 15 évi hatósági orvosi működésem alatt szerzett tapasztalataimat az emberiség szolgálatába állítsam.

Olvastam a községelöljáróságnak, Salgótarján közönségéhez intézett kiáltványát, melyben atyai jóakarattal kioktatni iparkodik miképpen védekezhetik sikeresen, ezen pusztító kór ellen.

Eltekintve attól, hogy egy ily kiáltvány az eddigi tapasztalatok után itélve csak irott malaszt, mert éppen az kinek érdekében nyomtatják, rendesen nem olvasta el, vagy azért, mert egyáltalán olvasni nem tud, vagy pedig nincs sem ideje, sem hajlama, hogy azt elolvassa.

Külömben is, nem tanul belőle sokat, hacsak nem a ministeri és főszolgabírói rendelettel iktató számát és hogy mily büntetés vár rá, ha e kiáltványban foglaltak ellen vétene; hiányzik ugyanezen kiáltványban a legfontosabb, a legüdvösebb intézkedése, mely egyedül lehetővé teszi, hogy a szegény földlőröz ragadt és csekély, vagy semmi műveltségi fokon, rossz anyagi helyzetben lévő lakosok, melyeknek hajlékai túlszűfoltás, piszok és szenny miatt melegágyait képezik minden ragálynak itt szülemlik meg az emberiség legalatomosabb ellensége a betegség, innen indul ki pusztító közutjára a járvány, hogy ezen emberek megtehessék mindazt, a mit nem a törvény hane a közérdek kíván és ez a törvénynek ama üdvös intézkedése, hogy a járványok alkalmával a közégi kór, vagy városi, szóval a hatósági orvosnak látogatási díjakat szedni nem szabad; a gyógyszerek pedig az országos betegápolási alap terhére szolgáltatandók ki. Üdvös ezen intézkedés és nagy tényező a járványok eleni küzdelemben ily időkben inkább való a fenyegetés és a törvény drakonikus szigorára való hivatkozás, itt nem használ a fogcsikorgatás és a korlács, vagy esetleg a végrehajtó, hanem igenis használ a nyíjas atyai gondoskodás, a részvét, a humanizmus, mely abban nyilvánul, hogy járványos betegségbe esett gyermekeit kiki ingyen gyógykezelteheti.

Ha ezt előrebocsátva, megintjük azokat, kiket illet, hogyha mindannak dacára, eltitkolná betegét, akkor joggal sujthatjuk a törvény egész szigorával ebbeli, indokolatlan mulasztását.

Hézagosnak kell tehát tekintenem ezen kiáltványt, már azért is, mert büntetést szab oly kihágásra, melyet a szegény kezemunkájából élő munkás, előre nem látott kiadásokra való pénzhiány miatt ell kell

követni, mi azonban be nem következik, ha mindama előnyöket ismeri, melyeket a törvény bölcs előrelátása biztosít neki.

Ha ezzel megismertettjük jóra való népünket, de nemcsak Salgótarjánban, hanem széles e Hazában, akkor biztos reményünk lehet, hogy ami a legszigorubb rendszabályok alkalmazása mellett eddig nem sikerült, de nem is sikerülhetett, — hogy győzedelmeskedni fogna nemzetünk színét-javát megtizedelő alattomos, ellenségünkön, a járványos betegségek felett.

Inaszó, 1908. augusztus 31.

Kiváló tisztelettel:

Dr. Soltész József,
bányaorvos.

819—1998. szám vltó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hirre teszi, hogy a besztecerbányai kir. já-
rásbírósnak 1907. évi Sp. 199—3. számú

végzése következtében Löwy József és Tsa cég javára Sonnenschein Károly és neje ellen 505 K 96 fillér s jár. erejéig 1908. évi május hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 2197. K becsült következő ingóságok, u. m.: italok és vendéglői felszerelés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbírósnak 1908. évi V. 374—2. sz. végzése folytán 505 kor. 96 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi július hó 1. napjától járó 5 százalék kamatai és eddig összesen 41 K 17 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Salgótarjánban, alperesek üzletében leendő megtartására 1908. évi szeptember hó 23-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitzetlik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési-jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értel-

mében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Salgótarján, 1908. évi aug. hó 28-ik napján.

Krudy Dezső,
kir. bír. végrehajtó.

A Czigány-utcában
Anbroz-féle ház
kerttel
szabad kézből olcsó áron
eladó.

Meller L. Egyed
Budapest, IX., Lónyai-utca 7. sz.

Telefon-Interurban 46—31.

Telefon-Interurban 46—31.

Mielőtt személy-, jel-
zálog- vagy építési
kölcsön
iránt intézkednék,
kérjen díjtalanul
prospektust.

! ? WEHOVSZKY-FÉLE NYÁRI KERT-
BEN kellemes családi össze jöveteli **! ?**
hely. Pontos kiszolgálás. Polgári árak.
Vasárnap és ünnepnap kedden, szomban
Bódi Rudi zenekara hangversenyez.

Hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban.

SINGER LAJOS
SALGÓTARJÁN

Iskolai tankönyvek leg-
olcsóbb beszerzési helye.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az eddigi vezetésem

Schwarcz Herman cég alatt
(32 év óta fenálló) szappangyárat tetemesen
magnagyobitva saját tulajdonomba vettem át
s azt

Schwarcz Herman Fia
cég alatt továbbra is az eddigi szolid alapon
fogom vezetni.

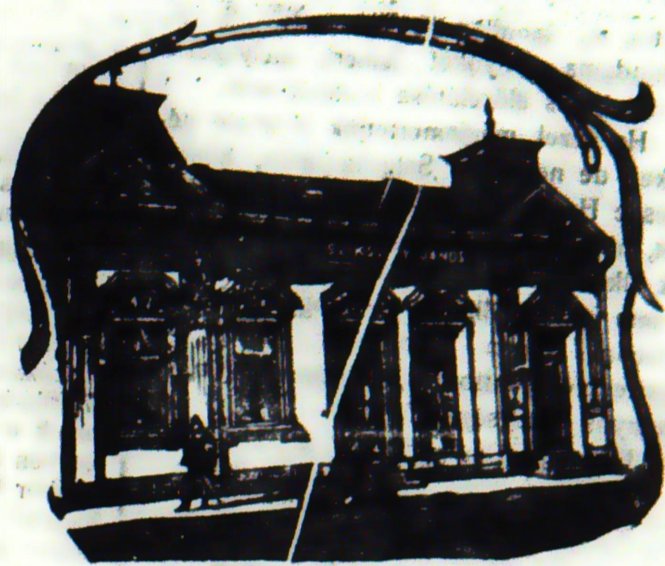
Nagybecsű pártfogásukra továbbra is számít
Schwarcz Herman Fia
Schwarcz Lajos.

Salgótarján

és

Vidéke

legjutányosabban hirdet.

Telefon szám 20.

Szikszay János

férfi-szabó üzlete

SALGÓTARJÁN. fő-utca (saját ház.)

Ajánlja magát a legújabb divatu férfiruhák és egyenruhák elkészítésére a legrövidebb idő alatt és jutányos feltételek mellett.

Angol különlegeségek, Zsolnai, Gácsi és Brassói szövetek.

Kérem szükség esetén egy levelező-lap útján engem értesíteni, hogy esetleg a házhoz menjek.

Mindnyájunknak el kell menni

megtékinteni

Polatsek Miksa ruha- cipő- rőfös- uri- és női divat áru raktárát, hol mindezen és még számtalan itt felnem sorolt áruk, a legjobb minőségben, legolcsóbb áruk,- és legszolidabb kiszolgálás mellett található. Vétel nem kötelező. Szigoruan szabott áruk

mély tisztelettel

POLATSEK MIKSA

A volt Meister László féle üzlethelyiség.